

Ondernemen in het buitengebied

WAGENINGEN UR
For quality of life

Samenvatting

Ondernemers in het buitengebied van Nederland hebben niet meer het laatste woord over de inrichting van deze gebieden. Overheden en inwoners beslissen ook mee. Lokale ondernemers moeten op zoek naar nieuwe mogelijkheden, passend bij hun veranderende rol. Onderzoekers van Wageningen UR (University & Research centre) begeleiden de processen die hiervoor nodig zijn. De focus ligt hierbij sterk op het stimuleren van contacten van ondernemers uit de regio met elkaar en met andere betrokkenen uit de regio, zoals de bewoners. Een mooi voorbeeld is Meerstad, een nieuwbouwproject in het buitengebied van Groningen. In opdracht van de grondeigenaren gaan alle belanghebbenden samen op zoek naar mogelijkheden.

De tijden veranderen, ook voor het buitengebied. Vroeger hadden ondernemers in de regio de belangrijkste stem in de inrichting van deze gebieden. Tegenwoordig beslissen inwoners en overheden ook mee. De verschillende belangen kunnen botsen, ruimte voor nieuwe stallen, of ruimte voor nieuwe natuur bijvoorbeeld. Op de achtergrond speelt ook nog de leegloop van het buitengebied mee. Onderzoekers van het LEI, onderdeel van Wageningen UR helpen ondernemers om nieuwe ideeën op te zetten en uit te werken. Bij deze nieuwe ideeën worden ze gestimuleerd om niet alleen aan hun eigen winst te denken, maar ook aan het belang voor de regio en de maatschappij.

Rode draad

Door de jarenlange ervaring en opgebouwde kennis van de onderzoekers van het LEI hebben ze methodes ontwikkeld die het best werken in de beoogde samenwerkingen. De belangrijkste rode draad die vorm heeft gekregen heet interactief strategisch management. Hierbij draait alles om het maken van strategische keuzes in samenspraak met de omgeving en de samenleving.

Partners

- Wageningen UR (University & Research centre)
- Groene Kennis Cooperatie (GKC)
- Provincies Drenthe, Groningen, Noord Holland, Overijssel
- Dienst Landelijk Gebied (DLG)
- Agrarische ondernemers
- Ondersteunend bedrijfsleven (mestverwerking, diervoeding, mengvoerindustrie, adviesorganisaties)

Voorheen werden ondernemers vaak individueel ondersteund in het ontwikkelen van nieuwe plannen. Tegenwoordig kiezen de onderzoekers van het LEI altijd voor een groepsaanpak. De ondernemers moeten vanaf de eerste stap buiten hun eigen bedrijf denken en het netwerk in hun regio gebruiken in hun nieuwe plannen. Bovendien wordt erop gehamerd dat ook de opdrachtgevers betrokken blijven in de plannen die de regionale ondernemers opstellen. Door deze aanpak zijn de onderzoekers in staat om een top-down en bottom-up benadering met elkaar te verbinden.

Meerstad

Een mooi voorbeeld van de manier van werken is het project Meerstad. Dit is een nieuwbouwproject in het buitengebied bij Groningen. De grondeigenaren hebben opdracht gegeven om de wensen van ondernemers en inwoners samen te brengen tot nieuwe ideeën. De onderzoekers zijn met lokale ondernemers en omwonenden rond de tafel gaan zitten om samen te bedenken hoe er meer dynamiek gecreëerd kan worden.

Op een workshop tijdens een symposium over Vitaal Groningen zijn de eerste ideeën op papier gezet. In een vervolgbijeenkomst, een plattelandscafé, zijn deze plannen verder uitgewerkt in overleg met betrokkenen, de ondernemers, maar ook leden van de Vereniging Groningen Dorpen. Een voorbeeld van een nieuw initiatief is het idee voedselpakketten te verkopen aan de bewoners van Meerstad. De wijk heeft nog geen supermarkt. Dit plan biedt kansen aan boeren uit de omgeving voor extra omzet. Bovendien zet het een keten van andere activiteiten in gang die komt kijken bij het opzetten van dit idee.

Kampereiland

Op een vergelijkbare manier van werken brengt het LEI belanghebbenden in Kampereiland bij elkaar. Kampereiland is een buitengebied bij Kampen, een eiland met veel bedrijven in de melkveesector, waar men ook op zoek is naar extra kansen om het platteland vitaal te houden. Ook hier werkt men met alle partijen samen, op zoek naar nieuwe mogelijkheden, bijvoorbeeld van recreatie in de regio tot de verkoop van streekmelk. ■

Contact

Harry Kortstee
LEI, onderdeel van Wageningen UR
harry.kortstee@wur.nl
0317-484676